

Kaupunginvaltuusto	§ 96	05.10.2015
Kaupunginhallitus	§ 326	19.10.2015
Perusturvalautakunta	§ 10	17.01.2017
Kaupunginhallitus	§ 32	23.01.2017
Kaupunginvaltuusto	§ 14	06.02.2017

Valtuustoaloite asunnottomien tilanteen parantamiseksi

462/01.015/2015

KAUPVALT 05.10.2015 § 96

"Mistä asunnot kodittomille suomalaisille ?

On kokonaan unohdettu kodittomat suomalaiset, joita oli vuoden 2014 lopussa yli 7000 yksinelävää asunnontonta ja yli 400 ilman kotia olevaa perhettä. Olemme huolissamme heidän hyvinvoinnistaan ja tulevaisuudestaan.

Ylöjärven kaupungin tulisi tarkistaa omien asunnottomiensa tilanne ja ryhtyä toimiin asian parantamiseksi.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä"

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 19.10.2015 § 326

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen perusturvalautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

PERLTK 17.01.2017 § 10

Sosiaalityön johtaja Marketta Tiihala

Vuonna 2015 Suomessa arvioitiin olevan n. 6800 yksin elävää asunnontonta ja n. 400 asunnontonta perhettä. Asunnottomuusluvussa merkittävin muutos viime vuosien aikana on tapahtunut asunnottomienmaahanmuuttajien määrässä: kun vuonna 2009 ARA:n tilastojen mukaan asunnottomia maahanmuuttajia oli 532 henkeä, vuonna 2015 heitä oli jo 1878 henkeä. Vastaavasti asunnottomista perheistä vuonna 2015 yli puolet oli maahanmuuttajaperheitä. Alueellisesti asunnottomuus on pääasiallisesti keskittynyt pääkaupunkiseudulle ja suurimpiin kaupunkeihin. Vuonna 2015 koko maan

yksin elävistä asunnottomista reilusti yli puolet majaili pääkaupunkiseudulla. Yksinomaan Helsingissä arvioitiin olevan n. 3500 yksin elävää asunnotonta.

ARA kerää kunnista vuosittain tietoja asunnottomuuden kehityksestä. Tietojen raportoinnissa asunnottomuutta jaotellaan seuraaviin kategorioihin:

- Tuttavien ja sukulaisten luokse majoittuminen
- Asuntoloissa ja majoitusliikkeissä majoittuminen
- Laitoksiin majoittuminen
- Ulkona ja ensisuojoissa yöpyminen.

Pitkäaikaisasunnottomuudeksi määritellään asunnottomuus, joka uhkaa pitkittyä tai on kestänyt henkilön sosiaalisten tai terveydellisten syiden vuoksi yli vuoden mittaiseksi tai asunnottomuus on ollut toistuvaa viimeisen kolmen vuoden aikana.

Ylöjärvellä ARA:n tilaston mukaan oli vuoden 2016 lopulla 15 asunnotonta henkilöä, joista pitkäaikaisesti asunnottomia oli 8. Lukumäärä on pysynyt kuluvan vuosikymmenen aikana suunnilleen samassa tasossa. Suurin osa asunnottomista oleskelee tuttavien tai sukulaisten luona tai tilapäisesti erilaisissa palveluasumisen yksiköissä. Sosiaalityö on vastannut siitä, että kaikille suojaa tarvitseville ja sitä haluaville on voitu järjestää vähintään tilapäismajoitus.

Kaupungin asuntotoimistosta saatujen tietojen mukaa KAS asunnoilla oli tammikuussa 2017 kaikkiaan 195 hakijaa, joista kuusi ilmoitti olevansa vailla asuntoa. Asunnottomuuden syinä olivat mm. luottotietojen menettäminen ja siitä seuraavat asunnonsaantivaikeudet sekä vuokratien tai häiriökäyttäytymisen seurauksena tapahtuneet häädöt. Kaikki asunnottomat eivät olleet ylöjärveläisiä.

Vuokra-asuntomarkkinoilla asuntojen tarjonta vaihtelee, mutta tammikuussa 2017 asuntotoimesta saatujen tietojen mukaan esim. Ylöjärvellä on eri kokoisia sekä valtion lainoittamia että vapaarahoitteisia asuntoja tarjolla tarjolla kohtuullisen paljon (45 kpl, osa vapautuu 1.3. mennessä).

Asunnottomuuden taustalla on usein erilaisia syitä. Osalla asiakkaita asunnottomuus on aiheutunut halpojen vuokra-asuntojen puutteesta ja suurista asumiskustannuksista. Tällöin asunnottomuus on usein satunnaista ja lyhytaikaista eivätkä asiakkaat välttämättä etsiydy esim. sosiaalityön palveluihin ongelman ratkaisemiseksi. Usein asunnottomuuden taustalla on kuitenkin laajempia psykososiaalisia ongelmia, jolloin asunnottomuus yhdistyy esim. päihde- ja mielenterveysongelmiin sekä muihin elämänhallinnan ongelmiin. Val-

taosa sosiaalityön asiakkaana pitkäaikaisesti olevista asunnottomista asiakkaista kuuluu jälkimmäiseen ryhmään.

Sosiaalihuollon tavoitteena on toimillaan ensisijaisesti ehkäistä asiakkaan asunnottomaksi joutumista ja puuttua ilmeneviin ongelmiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Keskeisenä välineenä on neuvonnan ja ohjauksen ohella taloudellinen tuki vuokranmaksuun. Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan käyttää esim. vuokratilanteissa ja asiakkaalle voidaan avata välitystilii silloin kun talouden hallinnassa ja vuokranmaksun turvaamisessa tarvitaan pidempiaikaista tukea. Myös asumisneuvonnalla on havaittu olevan merkittävä rooli häätöjen ennaltaehkäisyssä. Tästä on kokemusta mm. Ylöjärven nuorisoasunnoilla.

Silloin kun asiakkaan toimintakyvyn heikkeneminen on seurausta esim.fyysisestä tai psyykkisestä sairaudesta tai päihdeongelmasta itsenäisen asumisen tueksi usein tarvitaan monen eri toimijan yhteistyössä toteuttamien palvelujen kokonaisuutta, tai tie omaan asuntoon käy eri asteisesti tuetun palveluasumisen kautta. Asumisen tukipalvelujen ja erityisratkaisujen järjestäminen ja kehittäminen on yksi asunnottomien kanssa tehtävän sosiaalityön olennaisia tehtäviä.

Valtakunnallisissa asunnottomuuden vähentämiseen ja ehkäisyyn tähtäävissä ohjelmissa (mm. Valtioneuvoston periaatepäätös 9.6.2016:

Asunnottomuuden toimenpideohjelma 2016-2019, Ympäristöministeriö) on viime vuosina yhä enemmän panostettu ns.asunto ensin – mallin soveltamiseen. Mallilla tarkoitetaan sitä, että ensin asunnottomalle hankitaan asunto ja vasta tämän jälkeen keskitytään asunnottomuuden taustalla oleviin tuen tarpeisiin.

Käytännössä asunnottomuuden vähentäminen edellyttää mm. kohtuuhintaisten asuntojen tuotannon lisäämistä, asunnottomille suunnatun asuntotarjonnan monipuolistamista, asumisen ohjauksen ja talousneuvonnan lisäämistä sekä luottotietonsa menettäneiden asunnon saannin helpottamista. Kuntatasolla tarvitaan monen eri toimijan välistä suunnitelmallista yhteistyötä. Aikuisten parissa tehtävällä sosiaalityöllä on osaltaan tavoitteena suunnata aiempaa enemmän palveluja kaikkein heikoimmassa asemassa oleville asiakasryhmille toimeentulotukityön vähentymisen myötä.

Lisätiedot

sosiaalityön johtaja Marketta Tiihala, puh 050 561 1037, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Terveys- ja sosiaalijohtaja ehdottaa:

Perusturvalautakunta päättää antaa yllä olevan selostuksen lausuntoon valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

KAUPHALL 23.01.2017 § 32

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää perusturvalautakunnan lausunnon kaupunginvaltuustolle vastauksena aloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

KAUPVALT 06.02.2017 § 14

Kaupunginhallitus lähettää perusturvalautakunnan lausunnon kaupunginvaltuustolle vastauksena aloitteeseen.

Päätös

Kaupunginvaltuusto toteaa saaneensa lausunnon tiedoksi vastauksena aloitteeseen.
